

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่อง องค์ความรู้ของการจัดการปอยส่างลองวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลังของไทใหญ่วัดป่าเป้าและงานประเพณีปอยส่างลองไทใหญ่ ของวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาให้ได้องค์ความรู้ของการจัดการปอยส่างลองไทใหญ่ของวัดป่าเป้า ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นตัวอย่างและประโยชน์สำหรับการจัดการงานประเพณี ในท้องถิ่นอื่นๆต่อไป เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) มีขั้นตอนและวิธีการศึกษา ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

3.2 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัย ทบทวนวรรณกรรม

3.3 การศึกษาชุมชนวัดป่าเป้ากับปอยส่างลองของไทใหญ่ วัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่

3.4 การศึกษาในรายละเอียดของกิจกรรมและพิธีกรรมปอยส่างลองวัดป่าเป้า

3.5 ตัวแบบ (Model) ของการจัดการปอยส่างลองที่เข้มแข็งและประสบผลสำเร็จของวัด ป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่

3.5.1 กิจกรรมและหน้าที่ของฝ่ายต่างๆในการจัดการงาน ประเพณี

3.5.2 แผนภูมิ (Organization Charts) ของการจัดการปอยส่าง ลองไทใหญ่

ของวัดป่าเป้า

ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง นี้องค์ความรู้ของการจัดการปอยสังหลวงวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาภูมิหลังของไทใหญ่วัดป่าเป้าและปอยสังหลวงไทใหญ่ของวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาให้ได้องค์ความรู้ของการจัดการปอยสังหลวงไทใหญ่ของวัดป่าเป้า ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นตัวอย่างและประโยชน์สำหรับการจัดการงานประเพณีในท้องถิ่นอื่นๆต่อไป โดยใช้ศึกษาในรูปแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Research) และนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบพรรณนา

3.2 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาภาคเอกสารเพื่อทบทวนวรรณกรรมและสถานะภาพความรู้ที่เกี่ยวกับภูมิหลังของไทใหญ่วัดป่าเป้าและปอยสังหลวงไทใหญ่ของวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ โดยทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัย ในห้องสมุดต่างๆ ด้วยวิธีการสืบค้นข้อมูลและเรียบเรียงลำดับความสำคัญ นำข้อมูลมาจัดระเบียบและเรียบเรียง ดังรายละเอียดที่นำเสนอผลการศึกษาในบทที่ 2

3.3 การศึกษาชุมชนวัดป่าเป้ากับงานปอยสังหลวงของไทใหญ่ วัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เป็นขั้นตอนการศึกษาในบริบทที่เกี่ยวกับชุมชนวัดป่าเป้ากับงานปอยสังหลวงของไทใหญ่ วัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการศึกษาทั้งภาคเอกสารและภาคสนาม ทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน วัดป่าเป้า ตลอดจนรายละเอียดของงานปอยสังหลวงของไทใหญ่ชุมชนวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จากกลุ่มตัวอย่าง(Sample) ซึ่งได้มาด้วยวิธีการการสุ่มแบบจงใจ (Purposive Sampling) จากพระสงฆ์ กรรมการวัด ผู้นำชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องอย่างไม่จำกัดจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ จนได้ข้อมูลครบถ้วน ซึ่งมีผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

- 1) ผู้รู้ในชุมชนวัดป่าเป้า จำนวน 10 คน คือ
  - 1.1) นายกำพล เกษทัน
  - 1.2) คุณวิชัย พิริยะจระอนันต์

- 1.3) นายภทพน เกตุวงศ์
- 1.4) นายประเสริฐ สุนทรแก้ว
- 1.5) นายประวิน ศิริธรรม
- 1.6) นายธัชชนม์ มาตระออ
- 1.7) นายณัฐพงศ์ นิลประภา
- 1.8) นางสาวปวีณา ชัยกฤษ
- 1.9) นายณัฐพงศ์ นิลประภา
- 1.10) นางสาวณัฐวรรณ เจริญศิลป์
- 2) นักวิชาการท้องถิ่น จำนวน 2 คน คือ
  - 2.1) นายคณิต ศิริรัมย์จันทร์
  - 2.2) นายสุพจน์ พรหมกันธา
- 3) หัวหน้าแขวงนครพิงค์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน คือ
  - 3.1) นายวิทยา ไชยสาร ตำแหน่งหัวหน้าแขวงนครพิงค์
  - 3.2) นายธนิ มณีวรรณ ตำแหน่งผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่น
  - 3.3) นางพิกุล จันทร์หอม ตำแหน่งผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่น
- 4) พระสงฆ์และกรรมการวัดป่าเป้า

พระสงฆ์

  - 1) พระอธิการอินตา อินทวิโร
  - 2) พระมหานุพันธ์ อภิวิฑฒโน

คณะกรรมการวัด

  - 1) นางรัตนภรณ์ นันทะเรื่อน
  - 2) นางสาวลักษณ์ มั่นสายทอง
  - 3) นายวชิรา วชิรนคร
  - 4) นางพรทิพย์ แก้วก้อ
  - 5) นางสาวกัลยารัตน์ สุมานนท์
  - 6) นางสาวเกศสุดา จิปะนัน

เมื่อได้ข้อมูลดังกล่าวมาแล้ว ได้ตรวจสอบข้อมูล จัดระเบียบ และเรียบเรียงเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับบริบทของชุมชนวัดป่าเป้าและงานปอยสังลองของไทใหญ่ วัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นำข้อมูลมาเรียบเรียงและนำเสนอ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

- 1) การศึกษาบริบทชุมชนและวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
    - 1.1) วัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
      - 1.1.1) ที่ตั้ง
      - 1.1.2) ประวัติความเป็นมาของวัดป่าเป้า
      - 1.1.3) ศาสนสถานและสิ่งก่อสร้างสำคัญของวัดป่าเป้า
    - 1.2) ชุมชนวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
      - 1.2.1) ประวัติความเป็นมาของชุมชนวัดป่าเป้า
      - 1.2.2) ที่ตั้งและสภาพชุมชน
      - 1.2.3) กิจกรรมและประเพณีที่สำคัญของวัดป่าเป้าและชุมชน
  - 2) การศึกษาปอยสังลองของไทใหญ่วัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
    - 2.1) ประวัติความเป็นมาของปอยสังลองวัดป่าเป้า
    - 2.2) ลักษณะและรูปแบบของปอยสังลองวัดป่าเป้า
    - 2.3) คุณค่าและความสำเร็จของปอยสังลองไทใหญ่วัดป่าเป้า
    - 2.4) สภาพการณ์และปัญหาของงานปอยสังลองวัดป่าเป้า
- ซึ่งรายละเอียดได้นำเสนอไว้แล้วในบทที่ 4

3.4 การศึกษาในรายละเอียดของกิจกรรมและพิธีกรรมปอยสังลองวัดป่าเป้า

เป็นขั้นตอนการศึกษาการดำเนินการกิจกรรมและพิธีกรรมงานปอยสังลองวัดป่าเป้า เพื่อแสดงให้เห็นถึงกิจกรรมต่างๆ และการทำหน้าที่ในส่วนงานต่างๆ ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในปอยสังลองของวัดป่าเป้า ตั้งแต่การเตรียมการวันก่อนวันงานกิจกรรมต่างๆ ในวันงานประเพณีและหลังวันปอยสังลองของวัดป่าเป้า ซึ่งเป็นการศึกษาทั้งภาคเอกสารและภาคสนาม ทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตการณ์และ

สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน วัดป่าเป้า ตลอดจนรายละเอียดของปอยสังลองของไทใหญ่ชุมชนวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จากกลุ่มตัวอย่าง(Sample) ซึ่งได้มาด้วยวิธีการการสุ่มแบบจงใจ (Purposive Sampling) จากพระสงฆ์ กรรมการวัด ผู้นำชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม จำกัดจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ จนได้ข้อมูลครบถ้วน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เป็นชุดเดียวกันกับการเก็บข้อมูลในข้อ 3.3. พร้อมรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ที่ยินดีให้เปิดเผยนาม ตามที่ได้เสนอไปแล้วในข้อ 3.3

เมื่อได้ข้อมูลดังกล่าวมาแล้ว ได้จัดระเบียบ และวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบและวิธีการของการจัดการปอยสังลองวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการจำแนกประเภทของงานและหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นส่วนๆ เพื่อให้เห็นถึงรูปแบบและวิธีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งผลการศึกษาประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

- 1) การจัดการกิจกรรมและพิธีกรรมปอยสังลองวัดป่าเป้า
  - 1.1) การเตรียมงาน ก่อนวันงานประเพณี
  - 1.2) กิจกรรมและพิธีกรรมวันงานประเพณี
  - 1.3) การดำเนินงานหลังวันงานประเพณี
- 2) การวิเคราะห์รูปแบบและวิธีการของการจัดการปอยสังลองวัดป่าเป้า

ซึ่งรายละเอียดได้นำเสนอไว้แล้วในบทที่ 5

3.5 ตัวแบบ (Model) ของการจัดการปอยสังลองของวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เป็นขั้นตอนการเสนอองค์ความรู้หรือตัวแบบ (Model) ของการจัดการปอยสังลองไทใหญ่ของวัดป่าเป้า ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นตัวอย่างและประโยชน์สำหรับการจัดการงานประเพณีในท้องถิ่นอื่นๆต่อไป ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

3.5.1 กิจกรรมและหน้าที่ของฝ่ายต่างๆ ในการจัดการปอยสังลอง

- 1) ส่วนของวัดป่าเป้า
  - 1.1) ประสานงานกับหน่วยงานราชการ
  - 1.2) ส่งหนังสือถึงพระเถระและอุปัชฌาย์
  - 1.3) เตรียมสถานที่ประกอบพิธีกรรม

2) ส่วนไทใหญ่ในชุมชนวัดป่าเป้า

- 2.1) เตรียมเครื่องห่อครัวหู้และขบวนห่อครัวหู้
- 2.2) เตรียมอาหารโอชารส 12 อย่าง
- 2.3) จัดสถานที่รับรองแขกและที่พักสำรอง
- 2.4) จัดเตรียมอาหารรับแขกที่มาร่วมงานบุญสำรอง

3) ส่วนของหน่วยงานราชการ

- 3.1) ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
- 3.2) สนับสนุนด้านงบประมาณ
- 3.3) สนับสนุนด้านสถานที่และความสะดวก
- 3.4) สนับสนุนด้านการจราจรและความปลอดภัย

3.5.2 แผนภูมิ (Organize Charts) ของการจัดการปอยสังลองของวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่
นำเสนอรูปแบบและวิธีการจัดการปอยสังลองวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในรูปแบบ
ของแผนภูมิ (Organization Charts)
ซึ่งรายละเอียดได้นำเสนอไว้แล้วในบทที่ 5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved